Ciddi Bo? Zaman Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ciddi Bo? Zaman Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18613

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ciddi Bo? Zaman Envanteri (CBE), bireylerin sistematik ve önemli çaba gerektiren bo? zaman aktivitelerine yönelik tutumlar?n?, ba?l?l?klar?n? ve deneyimlerini ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlama çal??mas? yap?lm?? çok boyutlu bir psikolojik araçt?r. Bu envanter, orijinal yap?s?yla uyumlu olacak ?ekilde 18 farkl? alt boyuttan olu?maktad?r.

Akgül, Özdemir, Erturan Ö?üt ve Karaküçük (2016) taraf?ndan gerçekle?tirilen geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, ölçe?in Türkiye örnekleminde yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve teorik yap?s?n? ba?ar?yla korudu?unu göstermi?tir. Yap?sal geçerlili?in belirlenmesi amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ciddi Bo? Zaman, Bo? Zaman, Likert tipi ölçek, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Do?rulay?c? Faktör Analizi.

Yazarlar

Beyza Merve Akgül, Ay?e Selcen Özdemir, Elif Ersin Erturan Ö?üt, Selçuk Karaküçük.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, sosyolog Robert Stebbins taraf?ndan kavramsalla?t?r?lan **Ciddi Bo? Zaman** (Serious Leisure) yap?s?n? Türk kültürüne uygun bir biçimde geçerli ve güvenilir olarak ölçmektir. Bu yap?, bireyin uzun vadeli, sistematik ve önemli ki?isel çaba gerektiren bo? zaman aktivitelerine olan ba?l???n? ve bu aktivitelerden elde etti?i ödünleri de?erlendirir.

Uyarlama çal??mas?, alanyaz?na, bireylerin bo? zaman aktivitelerindeki ciddiyet düzeylerini belirlemeye ve bu ciddiyetin psikolojik iyi olu?, kimlik geli?imi ve ya?am doyumu gibi di?er yap?larla ili?kisini ara?t?rmaya olanak tan?yan standart bir ölçüm arac? kazand?rmay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, bireylerin amatörlük, hobi veya gönüllülük gibi alanlarda gösterdikleri derin ba?l?l?k ve uzmanla?ma e?ilimini temsil eden **Ciddi Bo? Zaman** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle alt? temel nitelik ile karakterize edilir: kal?c?l?k, bo? zaman kariyer yörüngesi, önemli ki?isel çaba, e?siz ödüller, güçlü kimlik olu?umu ve dayan?kl?l?k.

Ciddi Bo? Zaman Envanteri, bu karma??k yap?n?n 18 farkl? boyutunu kapsayacak ?ekilde

ARABPSYCHOLOGY.COM

tasarlanm??t?r. Bu boyutlar, bireyin bo? zaman aktivitesini sadece bir e?lence olarak de?il, ayn? zamanda ki?isel geli?im ve sosyal kimli?in merkezi bir parças? olarak görme derecesini yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini belirlemek amac?yla kapsaml? bir psikometrik analiz süreci izlenmi?tir. Geçerlik çal??malar? kapsam?nda, ölçe?in teorik olarak öngörülen boyut yap?s?n? ampirik olarak test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in 18 boyutlu yap?s?n?n Türkiye örnekleminde kabul edilebilir uyum indeksleri sergiledi?ini ve böylece yap?sal geçerlili?in sa?land???n? ortaya koymu?tur.

Bu sonuçlar, ölçe?in maddelerinin, ölçülmek istenen **Ciddi Bo? Zaman** kavram?n?n farkl? yönlerini tutarl? bir ?ekilde temsil etti?ini ve faktör yüklerinin güçlü oldu?unu göstermektedir. Yap? geçerlili?inin sa?lanmas?, envanterin bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilecek sa?lam bir araç oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k ve zamana kar?? kararl?l?k olmak üzere iki ana boyutta incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizi için **Cronbach Alfa Katsay?s?** hesaplanm??t?r. Elde edilen de?erler, ölçe?in yüksek düzeyde içsel tutarl?l??a sahip oldu?unu aç?kça göstermektedir.

Ölçe?in 18 alt boyutu için hesaplanan Cronbach Alfa Katsay?lar?, .76 ile .97 aras?nda de?i?mektedir. Bu aral?k, psikometrik standartlara göre mükemmel bir güvenilirlik düzeyine i?aret etmektedir. Envanterin tamam? için hesaplanan genel alfa katsay?s? ise **.97** gibi oldukça yüksek bir de?ere sahiptir. Bu sonuçlar, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda son derece homojen oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ciddi Bo? Zaman Envanteri'nin geçerlik çal??mas?nda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? test etmek ve do?rulamak amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, ara?t?rmac?lar?n teorik olarak bekledi?i 18 faktörlü yap?n?n ampirik verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Analiz sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe uyarlamas?nda da korundu?unu ve 18 alt boyutun her birinin ölçtü?ü yap?y? yeterince temsil etti?ini göstermi?tir. Bu güçlü faktör yap?s?, ölçe?in farkl? bile?enlerinin birbirinden ayr?labilir ve anlaml? oldu?unu teyit etmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 9'lu Likert tipi ölçek

Language Available: Türkçe

Population Group: Bo? zaman aktivitesine kat?lan bireyler (Genel ve akademik örneklemler)

Age Group: Genç Yeti?kin ve Yeti?kin

Population Details: Türkiye örneklemi üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Envanteri

Anahtar Kelimeler

Rekreasyon, Ciddi Bo? Zaman, Psikometri, Güvenirlik, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Cronbach Alfa Katsay?s?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Sorumlu Yazar ?leti?im: beyzakgulgazi@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve telif ücretleri için sorumlu yazar Beyza Merve Akgül ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makaleye eri?im ba?lant?s?: j-humansciences.com

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ciddi-bos-zaman-envanteri-ve-olcumu-gecerlik-ve-guvenirlik-calismasi-toad.pdf

Kaynaklar

Akgül, B. M., Özdemir, A. S., Erturan Ö?üt, E. E., & Karaküçük, S. (2016). Ciddi Bo? Zaman

ARABPSYCHOLOGY.COM

Envanteri ve Ölçümü: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Journal of Human Sciences, 13*(2), 2820-2838. doi:10.14687/jhs.v13i2.3739

Ciddi Bo? Zaman Envanteri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Envanterin orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam içeri?i ve puanlama detaylar? için yay?mlanan akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM